

Hirdetési díj:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hónapra	1 „
Megjelenik minden nap, az ünnepek követo napok kivételével.	

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:	
Négyezer hasábozott garmond sor ára 6 kr.	
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.	
Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.	
Hirdetéseket felvesznek:	
Wácseben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22)	
Haasenstein és Vogler (Neuer Markt 11.)	
Posten: Lang Leopold (Erzsebet-tér 9 sz.)	
Nyilvántári czikkék	
garmond sorá után 20 kr. fizetendő.	

Szerkesztői szállás:	Az értékes czikkék díjaztatnak.	Kiadó-hivatal:
Belső-farkasutca 76. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.	Kéziratok nem adatnak vissza.	Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

„KELET”
politikai és közgazdasági napi lap
hatodik évnegyedére

kérjük az előfizetési pénzek-mielőbbi beküldését, legcélszerűbben postai utalványlapokkal

A lap szellemi része felől kezeskedik a szerkesztőség buzgalma és a munkatársak bőv sorozatának szakavatottsága.

A lap kiállítása körül alólított kiadó-hivatal minden kitelhetőt elkövet, hogy a t. előfizetők méltó igényei kielégítenek.

Az előfizetési árak a régiék:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy hónapra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

8 előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk t. gyűjtőinknek.

Végül figyelmeztetjük t. előfizetőinket a különös kedvezményre, melyben, olcsó könyvek megszerzése által a „Kelet” előfizetői részesülnek.

A „Kelet” kiadóhivatala.

A reformpárt jelentősége.

II.

(M. A.) Nem annyira önmagában, mint inkább következményeiben hordja tulajdonképeni jelentőségét a reformpárti mozgalom. Legfőbbje e következményeknek bizonyára pártviszonyaink gyökeres átalakítása, egészen új, s merjük mondani, sokkal egészségesebb alapokra fektetése leend.

Mi legalább a reformpárti mozgalomtól várjuk:

Mindenekelőtt, a közjogi ellenzék kizárólagosságának megszüntetését, egy kormányképes szabadelvű ellenzéki párt alkotása által.

A közjogi ellenzék pártállása, miként már annyiszor hangsúlyozva volt, jogosultsággal bírt, úgy a kiegyezés létesülte előtt, mint azután is, az 1869-iki általános képviselőválasztásokig. A nép-akarát kimondá ez alkalommal a kiegyezés fölött helyeslő itéletét, széaltalegy bevégzett tényt teremtett, s minden értelmét,

„KELET” TÁRCZÁJA.

Viszontlátás.

(Kolozsvár, 1872 május 16.)

En is, mint Heine *) biztam hozzád,
Szülő hazám, szép Erdélyország,
Hogy annyi vész nem veti véged,
S akárhogy is, meglátlak téged

Mert örök ifju a természet:
Ez a föld, fenyves bércezed,
S a vizesét a sziklaszálon,
Bármikor jöjnek feltalálom.

De én is, mint ő, úgy aggódtam:
Az öreg asszony vajjon hogy van,
Nem tört-e meg aggkor, bánat,
Mig viszont látnám, jó anyámat!

*) „Nachgedanken” című költeményében, mely magyar fordításban tölem a Nefelejcs mult évi folyamában is megjelent. Ss. K

minden jogosultságát megszüntette a közjogi ellenzéknek, legalább addig, mig az 1867-iki törvények értelmében a kiegyezéssel kapcsolatos egyes kérdések ismét újabb egyezmény tárgyát nem képezendik.

Mi ez idő szerint csakis oly ellenzéki párt létezését találjuk jogosultnak, a mely nem hosszú évek mulva köthető egyezményi pontok jelenleg még kiszámíthatatlan esélyeit, hanem realisálható eszméket, vagy legalább is szabadelvű elveket ír lobogójára; a mely kormányra törekszik ugyan, de a fennálló alkotmány keretén belül tartja programját; a mely nem igyekszik többséget szerezni oly jelszavakkal, melyeknek — legalább egy ideig — teljesíthetlenségét maga is kénytelen bevallani.

A reformpárti mozgalomnak egyik eredménye lesz egy ily jogosult, kormányképes ellenzéki párt megalakulása.

E mozgalomtól várjuk mi ezen felül:

A jobboldalnak megtisztítását oly elemektől, a melyek zsibbasztólag hatnak szabadelvű reformtevékenységére.

Egy kormányképes ellenzékkel szemben bizonyára lazábbá válik a mintaszerű pártfegyelem, mely eddig a jobboldal heterogen elemeit összetartotta. A párt liberalis része, nem félve többé a közjogi ellenzék diadalra jutásának eshetőségétől, gyorsabb lépésekkel lesz hajlandó előrehaladni a liberalis reformok útján. Igaz ugyan, hogy ez megvonandja tőle eddigi ultramontán, s a szó régi értelmében — conservatív szövetségeseinek támogatását; csakhogy e kétes értékű, s mindig drága áron megvásárolt „támogatás” helyett bő kárpótlást fog találni azon nagy előnyökben, melyek az eddigi ellenzék mérsékeltbb részének meggyeréséből származni fognak.

S e változás üdvös eredményei kétségkívül meglátszanak a törvényhozás alkotásain is. Ezen alkotások mindig hű reflex-ét képezik a törvényhozási többség alkatelemeinek, s mert nálunk a többség mindeddig igen különböző elemeknek képezte conglomeratumát, törvényeink sorozatából is hiányozni kellett a tervszerű egyöntetűségnek.

Az öreg asszony, vajjon hogy van,
A régi búban, sok új gondban,
Görnyedve a hatvanhat évtől?
Aggódtam érte, ah, mód nélkül.

Ha rá gondoltam éjszakánként
S előbe lebbent, mint egy árnyék,
Láttára szívem úgy megdöbbsent,
Nem birtam elalunni többet.

Ném, gyermekim aludtak mélyen,
Mi ketten voltunk fenn az éjben,
Szóltam hozzá, ő búsan intett,
Mintha magához hívna minket.

Az éjt álmatlan átvirasztám,
Egész nap oly bús voltam aztán,
S meglátni forró vágyam támadt
Az öreg asszonyt, jó anyámat.

Szárnyat növelt a vágy végtére,
S lábam megint porodhoz ére
Szülő hazám, szép Erdélyország,
Látom megint könyázott orcáid!

És újra látom agg anyámat.
Nem tört-e meg kor, sem búbanat,
Haja feje, de arca vídám,
Nem vénült úgy meg, mint gyanítám.

Az érintett pártalakulás bekövetkezése, egy szabadelvű többség homogeneitása által, a törvényalkotás tervszerűségét is nagyban elősegítendő. Egygyel több ok arra, hogy eltekintve itt minden párt-szempontról, nyugodtan, sőt örömmel nézhessünk eléje a reformpárti mozgalom következményeinek.

Id. gr. Bethlen János programbeszéde.

(Az Udvarhely-széken május 8-án tartott Deák-párti értekezleten.)

Most, a midőn elvrokonaim igen tisztelt jelenlévő tagjai által újból felszólítottam a képviselői jelöltség elfogadására, engedjék meg, hogy egy pillantást vessék a jövőbe s megösmertsem azon elveket, melyeket követni fogok megválasztásom esetében.

A czél nem lehet más, mint azon alapot felkeresni, melyre támaszkodva, hazánkat, nemzetünket mi hamarabb az anyagi erő s szellemi fejlettség azon színvonalára emelhetjük, melyen állva képesítve lesz európai hivatásának megfelelni.

Ez alapot nincs miért keresni; le van a z téve az 1867. XII. t. czikkben. Miután tehát a biztos alap megvan, vétkes dolognak tartanám újabb kísérletek által kockáztatni az 1867-ki vívmányokat, s ennél fogva kerülve az ide-tova kapkodást s a meddő közjogi vitákat, megtartva a törvényesen létező közjogi alapot, erre építve fogok törekedni oly törvényeket és intézményeket létrehozni, melyek által hazánk s nemzetünk a cultur-országok és nemzetek sorában állandóan helyet foglalhat.

Uraim! hazánkban személyes, szólás-és sajtó-szabadság van bővében, de rendet, személy és vagyont biztosító intézmények nagyrészen hiányoznak; vas- és kőut hálózatunk még tökéletlen; nem felel meg a kereskedelem, gazdaság és ipar érdekeinek; felsőbb és alsóbb tanintézetek, de különösen népiskolánk alig vannak valamivel felül a kezdetlegességen, s honvédelmünk még csak most indult fejlődésnek.

Mindezeknek erőnkhoz képesti fokozatos előmozdítására törekedni fogok, kerülve e részben is a nyaktörő és mindent kockáztató kísérleteket.

Hogy azonban a megkezdett uton, habár nem nyargalva is, de biztosan haladhassunk, s mi hamarabb elháríthassuk mindazon akadályokat, melyek utunkban állanak: okvetlen hosszabb békére, szövetségességre s Európa műveltbb országai rokonszenvére van szükségünk, ezt pedig bizonyára nem azon eljárással érjük el, melyet a baloldal követ, mely inkább a megállapodni nem képes francia nemzet eljárásához hasonlít, mely kísérletekből kísérletek.

Hasonlítom agg törzsű tölgygyel,
A melynek koronája zöldell,
S hangos fészket rakott beléje
Egy vig madárka: jó kedélye.

Hajtási is már szép sudar fák,
Régi sebet zölddel takarták,
S mint ibolyák agg fa törvében:
Kis unokák sarjadtak szépen.

Kis gyermekim, hadd ültetlek be
E boldog árnyba, hűs rejtekbe,
Viruljatok, kis ibolyák, itt,
Az agg törzs örömére váltig.

Oh jó anyánk, nézz végig rajtunk,
Olvasd szemünkből, mit ohajtunk:
Mint termő fa hogy ősz felé szebb:
Sok tavasz irigyelje őszed!

Termő fa vagy te, minden ágod
Gyümölcsessel váltá a virágot
S mellettök új virágrügy sarjad,
Im, másodizlen mennyi sarjad!

Számlálj im kétszer tizenkettőt,
Fiad, leányod és menyed, vőd,
Másk tizenkét unokával —
Boldog, ki égnek így beszámol!

Szász Károly.

tekbe bonyolódik; inkább mint a higgadt angol nemzetéhez, mely fontolva de biztosan halad előre.

Ez is egyik oka, a miért, ha újból képviselőjöknek választanak, újból a jobboldali padokon fogok helyet foglalni.

A szövetségesséket illetőleg meggyőződéssem az, „miszerint nekünk egyedüli biztos szövetségeseink a Lajthán tül országok, mert ezekkel érdekeink ugyanazonosak s nem kis mértékben segítettük elő, hogy a parlamentaris kormány-forma nálók is életbe lépjen.

Miután tehát nem tartanám helyesnek újabb szövetségességek után járni, nem ohajthatom az 1867. kiegyezés megingatását.

A mi már a mivelt világ előtti reputációt illeti, mely egészen az újabb időkhöz, t. i. a baloldal közlebbi agyonbeszélési fogásáig, meglehetősen kedvezően állott, irányaikban, ohajtom, hogy az azon ejtett sértés oly törvény által igazittassék ki, mely a lefolyt országgyűlés végén a baloldal által inscenirozott parlamentar botrányokat lehetetlenné tegye.

A mi a székely nemzet, nevezetesen székünk érdekeit illeti, valamint eddig, úgy ezután is, igyekezni fogok, azokat az ország érdekeivel összhangzásba hozva előmozdítani. A vas- és kőut hálózat végleges megalapításánál a szék érdekeit szem előtt kívánom tartani; a kereskedelem, ipar, gazdaság, s különösen a nép-nevelés érdekében czélszerű intézmények életbeléptetésére törekedni fogok, mert úgy hiszem, hogy ezek által lehet a munka keresés végett kifelé szorított székely munkásokat bentartani s nagy munkaerőt hazánk javára megtakarítani.

En azt hiszem, hogy az által, ha a nemzetnek és választóinknak folyvást csak hízogunk, ha az által az önhittséget tápláljuk a nemzet kebelében, nem mozdítjuk elő a reformokat, s ezért szükségesnek tartottam a témérdek fogatkozásokat elősorolni, hogy jusson a nemzet önismeretre, s azután maga segítsen magán, és ne várja, hogy a sült galamb szájába repüljön; dolgozzunk és tanuljunk s megsegít az isten is.

Ösmerjük el, miszerint a magyar felelős kormány és a parlamentarizmus életbe léptetése óta sok minden történt, de ne kívánjunk lehetetlent, ne gyanúsítsunk, s ne törekedjünk magunk megsemmisíteni a kormány és parlamentünk tekintélyét éshitelét, mert ezen csak elenségeink örvendenek.

Ezért fogok én, ha megválasztatom, minden oly eljárást roszalni, mely a kormányt, csak azért, mert kormány, a haza ellenségének tekinti, annak tevékenységét folytonosan akadályozza, mert az ily eljárás indokolható volt a német abszolút kormányokkal szemben, de nem indokolható a felelős magyar kormány-nyal szemben.

S most még egy pár szót a balul értelmezett democratiával. Az 1848-diki törvények

A havasok virága.
(Néphagyomány)
V.
(Vége.)

A kis szoba közepén Varga Katalin állt. Egészen ünnepies, nyári öltözetben volt, csikorgó tél közepén. Oly gyönyörűen, mondhatni igézően nézett ki, hogy ily tribunért szívesen lenne az ember „nép.” Fehér ruha tapadt karsu alakjához, még inkább kiemelve szabályosságát; piros szalagokkal volt diszítve hatytű meze, mely alól csintalanul kandikáltak ki szintén piros topánjai. S körben körülte a vidék egyszerű, oly természetes, egészséges színű szépei csoportosultak, színektől ragyogó nemzeti öltözetben, ünnepre készülve, kik örömtől sugárzó arczezal ugrottak a belépő fiesorokhoz. — Az oldalszobából egy póp a lépett ki. Nem szükséges őt bemutatnunk; ismerjük már: Varga Katalin jegyesét. Kiváltkép reverendá, osztálya e bús jelmeze volt rajta.

— Vártunk, mondá a bíróhoz fordulva. Rendén van minden! — Mehetünk az esküvőre!

A nászmenet megindult.

BELFÖLD.

Cs.-Szereda, május 9 én.

A csikszéki párt-mozgalomról van szerencsém a szerkesztő urat tudósítani; és pedig Csik-Szereda városán kezdem.

Van ezen városnak egy érdemes fia, 6 éven keresztül képviselője, ministeri tanácsos G. J. Hogy G. J. mint képviselő mit tett a székesföldért, és mit tett Szereda városáért, azt itt fejtegetni felesleges; beszél arról a revindikált havas, az állam által átvett több mértföldnyi országot, a törvény-széknek, adóhivatalnak a városba lett költöztetése, sat. mert ezek megnyerésében G. J. mint egyik főtenyező szerepelt.

De holmi jó urak előtt ez mind mitsem ér; sőt G. J. eljárásának egy részét károsnak tartják: nehezőkre esik, hogy a virilitás alapján pár örmény atyánkfa is tagja lett a városi bizottmánynak; és vissza öhajták azon boldog időket, midőn a külön városi törvényszék, egyesítve a jó emlékü B. Pál személyében, ítélte elevenek és holtak. Minthogy pedig ezeket létesíteni, illetőleg az eltörölendőket törölni, csak baloldali képviselő lehet hivatalra, arra való egyen pedig Cs.-Szeredában nem található, tehát pályázat hirdettetett; sőt báró Sz. Zs. levél által fel lett szólítva, hogy 6000 forint lefizetése mellett, követjelöltnek fog tekinteni. Utóirat. Különben a pénz, jövedelmek nélkül is elfogadták. A nemes báró azonban a levél tartalmát nem fogadta el; annál kevésbé utóiratát. A jó urak tehát másokkal kezdtek alkudozást, s a mint mondják, jelenleg egy aradi ügyvéd repdes a lép körül. Ezen correspondencia bureau vezetője pedig tiszt. Imecs Jákó cs.-somlyói gymn. director, és a városi bizottmány tiszteletbeli tagja.

Szerkesztő ur csudálkozni fog: miért tartottam én tiszt. Imecs Jákó ur nevét megörökítendőnek? Csakis a legnagyobb ellentétnek két hasonnevű egyenben egybetalálkozását kívántam ez által feltüntetni.

Ugyanis, ezelőtt pár évvel egy kis munka jelent meg a Csángó magyarok érdekében, szerkesztve tiszt. Veszeli Károly és két utatársa által. Ezen könyvben a mi cs.-szeredai profétáinknak fényes név druszája tiszt. Imecs Jákó ur válogatott stílusban, körülmenyesen fejtegeti a csiki nép érdekeit és jövőjét; fájadalommal említi föl, hogy némely fiatal urak a népet saját érdekével szemben a baloldali politika irányában kezdik igaztatni: szép és nagy szavakkal figyelmeztet ezen eljárás veszélyes következményeire; s végül bírálatát a következő szavakban fejezi ki: ezen eljárás nem lehet egyéb, mint ugrás a természetellenesség a politikában.

Olvasva-e ön tisztelt mai Imecs Jákó ur druszája ezen munkáját? ha nem, — kérem olvasva, tanulmányozza, — s bizonyára rá fog jönni, hogy néha Imecs Jákó ur, ha újra feltámad, a mai Imecs Jákó eljárását alig ha jellemezendi másképp, mint ezen szavakkal; ezen eljárás nem lehet egyéb, mint

ig néma maradt, aztán zavarral, törött hangon válaszolá:

— A szegény nép ügyét vezetem.

A püspök egy iratot vont elő. Ismételte, hogy a felsőbbség parancsainak engedelmeskedni kell, — ez az isten akarata. Aztán átadta az iratot a völegény-pópának, hogy az oltár lépcsőiről elolvassa.

A pápa szónéklül engedelmeskedett püspökének. Felolvasta a parancsot, mely bizonyos bujtogató, csaló nő elfogatását rendelte.

Ekkor előléptek a pandurok s hirtelen kivonták Varga Katalint a tömeg közül.

Általános morgás volt hallható. Néhány suhancz utánna akart törni, de a templom ajtai hirtelen becsukódtak, s a bíró a falu véneivel és tekintélyesbjeivel elállta a kiöszönlőni akarók elől az utat.

Mig benn a püspök a fényes szertartás folytatásával igyekezett elvonni a nép figyelmét az előbbi jelenettől — künn az alispán és megyei tisztség beszéltek a néphez, hogy lecsendesítsék.

VI.

Varga Katalin oltár helyett, börtönajtó előtt látta magát.

Elszállítására már készen állt egy szán.

Kérte őreit, engedjék legalább szállására, hogy ünnepi ruhája helyett melegebbet öltsön magára.

Túljárta eszén, nem akarták haza bocsátani. Egy szolgabíró nehéz báránybőr bundáját adta át neki.

— Csak takarózzék jól be vele. Biztosítom, hogy nem fog megfagyni benne, — mondta.

Mikor a püspök elvégezte az isten-tiszte-

rugás a természetellen, és természetesség a következetlenségben.

De térjünk át nagyobb személyekre.

Puskás J. királybíró, Jankó T. árvaszéki elnök és Adorján I. tanár aláírásával, april elején egy felhívás látott napvilágot, melynek következtében a csik-somlyói választókerület balpárti tagjai alakulásra gyűltek egybe. Sokan kétkedtek Puskás királybíró aláírása hitelességén, minthogy a királybíró ur, hivataloskodása idejére, pártokon fejlállónak nyilvánította magát; sőt a mint halljunk, a gyergyói választóknak ezen ígéretet előre zálogul lekötötte. A kétkedők nem vették számitásba, hogy a jó ur is Imecs Jákó-féle tanártól tanulhatta a következetesség tudományát.

Daczára a meghívó ezen tételének: tekintve a hivatalos befolyástól sat. sat. a mint halljuk: a gyűlés legnagyobb része falusi bírákból, jegyzőkből és számadással tartozó gyámokból állott; a min különben legkevésbé sem csodálkozhatunk, kivált ha tekintetbe vesszük, hogy a fentebbi urak mellett két árvabíró és két düllőbiztos képezte a szárnysegéd tiszteket.

A megalakulás után felhívás történt, hogy kik ajánlkoznak a m.-vásárhelyi gyűlésen a pártot — saját költségökön — képviselni. — És lön siri csend.

Tisztelt urak! fogadjanak el tőlem egy tanácsot: jövőre ezen pár szó helyett: „saját költségén” tegyék ezeket: „közös költségén”, — jót állok róla, hogy a párt nagy része családjával együtt jelentkezni fog.

De most már késő, — és így a toborzást, kötélléfogásra kellett módosítani, minek legelső áldozata egy jó módú közséki atyánkfa lön; ki a szokatlan tisztességet, — hosszszas tiltakozás után, — azon feltétel mellett vállalta el, hogy rendeltesség melléje egy okos ember is.

Kivánsága teljesítve lett: megfogták melléje Mánya Dávidot.

A gyűlés további folyamáról B. vendég-lős ur számolni fog.

Május 6-án a Deák-kör is megtartá alakuló gyűlését, hol Mikó Bálint kiáltott ki követjelöltnek. — Az általános helyeslést egyedül F. J. ügyvéd zavarta meg, indványozván, hogy a megállapodás halasztassék el, minthogy — meggyőződése szerint — mások is fel kívánnak jelöltnek lépni. — Ezen nyilatkozat a legelsőbb meggyőződésből eredett, és mindenki tudta, hogy a kis Cicero pro domo sua fecseg. — Egyedül maradt.

Pár nap mulva a baloldal — a heti vásárt felhazsnálva — új gyűlést hirdetett, hol már új arcezel is találkozunk. — Balázi Lajos ur elmondá programját. — Ezen program és a deikpárté között alig van annyi különbség, mint Deák s Ghyecz között. Nem csoda tehát, hogy a gyűlés által — a személy iránti tiszteletből, — csak is rosszalással fogadtattott. —

Törvényszéki elnök Gy. P. ur megkísérelte ugyan meggyőzni a kis tömeget, hogy jelölt-

letet, mellé ült a szánba s az elcsúszott velők, hegyen-völgyön át. Katalin sokat fészkelődött. Az erőltetett utazás sehogysem bészett neki, — de az izmos püspök birt elég erővel féken tartására.

Abrudbányán alól egy fogadóban megálltak, hogy bevárják a kíséretet.

Varga Katalin ki akart menni, hogy megnézze a gyönyörű tájat. De a püspök egész udvariasan figyelmezteté, hogy ebben a könnyű öltözetben meg találná hűtni magát.

Nem volt mit tennie, mint megnyugodnia sorsában.

A püspök hogy az idő teljék — épületes beszédet tartott neki. Szemére veté, hogy mennyi keserűséget okozott szereplése izgatásai által.

— Ily körülmények közt — mondá — méltán tarthat az igazságosan érő büntetéstől.

— Én magamat nem sajnálom... mondta fájdalommal Varga Katalin. Hanem sajnálom a népet... Szegény, — szegény népem mi lesz veled!...

— A mi népünkkel az isten lesz! — Hogy mi lesz az ön népével — azt én sem tudom, — jegyzé meg gunyosan a püspök.

Megérkezvén az alispán s a megyei tisztség, tovább folytatták utjukat.

Este Zalánra értek. Varga Katalint a bányafelügyelőségi épületbe kemény őrizet alá tették. És hogy minden botrány vagy kaland elkerültessek, csak néket bocsátottak be hozzá.

Zalathán — mig itt őrizték e nőt — az oláh köznép részéről nagy volt irányában a rokonszenv s a közrészvétel. Nagy volt az izgalom is. A bányászok nem mentek ki bányaikba, a kohókban megszűnt a munka,...

je programja — a jelen viszonyok között — elfogadható; de fáradozása füstbe ment. —

Mit is kerestek ezen urak egy ilyen, mind körülményekkel, mind meggyőződésekkel telyes ellentétben álló párt gyűlésén? Talan a reformpártot? Rég meggyőződhetek volna, hogy a keresett párt valódi gyökere csak is a deák-pártban feltalálható; különben aligha borzadna a balközép a reform-párt pusztá említésére is. Különben figyelmeztetésünk felesleges, mert a tisztelt törvényszék, elnök ur is átlátva, hogy tájékozatlansága mily párttal keverte sogságba, jelöltjével együtt a gyűlést elhagyá; és lön a gyűlésben nagy fejetlenség. —

Hosszas vajadás után megszületett a második politikai csoda, Becze Antal követjelölt személyében. (Genitor: Tanko Ferencz) ki is azonnal tartó szóról szóra a következő beszédet: Uraim! nem voltam elkészülve ezen nagy tisztességre; programul csak annyit mondhatok: magyarember megtartja szavát, hunczfuta német!!!

E perczben szemem egy dullo biztos arczán akadt, meg, kinek rebegő ajkáról ezt olvasám le: igazad van öcsém!

Szegény Patai bátyánk! 11 évig kelle szenvedned, mig egy hű követőre találtál. Ne busulj, nem vagy többé unicum. —

Mi pedig egy kérdéssel bátorodunk Puskás F. királybíró urhoz fordulni: valija be őszintén, lőtt valaha — nagy puskás létére — nagyobb bakkot? —

Egy választó.

15-ik közelemény a Kolozsvárt felállítandó árvaházra történt adakozásokról.

Folytatás a Klein Frigyesné és Haller Rezsóné izein a belmonostori tizedben.

Alapítók 100 frttal.

Fröhlich Vilmosné
Klein Frigyesné
Ákoncz Jánosné

Összeg 300 frt.

Részvényesek 2 frt évi díjjal:

	1 részvény.
Brencsán Albertné	1
Szöcs Gézané	1
Szász Ádámné	1
Pap Áron	1
Pap László	1
Wolff Jánosné	1
Szilágyi Károlyné	1
Böjte Máténé	1
Czirák Samu	1
Czirák Samuné	1

Évi összeg 20 frt.

Ajándékok.

Kagerbauer Antal 15 frt, Keresztési Pál 5 frt, 237 szám 2 frt, Kalmár Dezső 10 frt, Szigethy Kata 2 frt, Budai Károlyné 5 frt, Kántor Endre 1 frt.

Fekete Samuelné, udvari tanácsosné, 1 darab arany.

Össz. 40 frt és 1 darab arany.

ugy hogy erőszakos fellépéstől lehetett tartani.

Azonban csakhamar levitték N.-Enyedre, hol pör alá fogatván elítéltették.

Egy kis ideig a gyula-fehérvári vársáncz börtöneiben láthatták, mig végre egészen elhallgatott róla a hír...

Néhány hó mulva az oláh nép és minden emberbarát óhaja teljesült: — az erdélyi hongyűlés eltörölte a szolgaságot, megszüntette a jobbágyságot.

Varga Katalin tehát így is bevégezte volna néptribuni pályáját.

De azért emléke kegyeletesen él a népben; s a később elért vívmányokban nem csekély részt tulajdonít e nőnek, kiről a korosabb oláhok lelkesedéssel beszélnek ma is; s gyakran kilebben ajkairól egy egy rosszaló szó a püspök eljárása fölött.

A nép tisztáknak, önzesteleneknek állítja Katalin szereplésének indokait, noha némely kortársak állítása szerint némi gyanu férhet hozzá. Kutatásaim azonban szereplésének indokaira, valamint eredetére s származására nézve eredményhez nem vezettek, s ennél fogva a nép emlékében kegyeletesen élő tribunra szorítottam. Az én egyéni felfogásom e tárgyban igen egyszerű. A népek harca szabadságukért — mindig jogosult. De nem minden körülmények közt, minden eszközökkel. S hogy ily szempontból tekintették e mozgalmakat az oláh nép értelmesbjei is, mutatja az, hogy püspökjük vállalkozott elfogására.

Folytatás a Hancz Györgyné és Szabó Károlyné ívén a Hidelvei tizedben.

Részvényesek 2 frt évi díjjal:

Vadas Póli 1 részvény.

Deési Gyula 1 " " " "

évi összeg 4 frt.

Ajándékok.

Hancz Sámuelné 1 frt 50 kr, Vég Mihály 1 frt, Peternák Andrásné 50 kr, Hatala Mihály 20 kr, Pozáczki János 50 kr, Nagy Károlyné 10 kr, Szakál Józsefné 40 kr, Lőrinczi Jánosné 20 kr, Tamás Andrásné 10 kr, Demén Sándorné 50 kr, Nagy János 20 kr, Cseke Antal 30 kr, Stokinger Józsefné 10 kr, özv. Biró Lászlóné 50 kr, Bloz Jánosné 20 kr, Pongrácz Györgyné 10 kr, Csukai Jánosné 20 kr, Szabó Imre 10 kr, Sárosi Mihály 40 kr, Bakos Sándorné 30 kr, Franciska Her 20 kr.

össz. 7 frt 60 kr.

Fogadják a nemes szívű adakozók a jó ügy nevében hálás köszönetünket.

Kolozsvárt, 1872 máj. 16-án.

B. Bornemisza Ignáczné, elnök.

Szász Domokosné, titkár.

A KELET magán-távirata.

Feladott Pesten, május 16 10 ó. p. d. e.
Erkezett: 16 10 ó. 50 p. d. e.

Királyunk anyja Zsófia főhercegnő aggasztó mérvben megbetegedett.

A francia nemzetgyűlés sürgősnek nyilvánította ama törvényjavaslatot, hogy Páris capitulációjának megvizsgálására külön bizottság küldésük ki.

Az izmailai zsidóizgatók a brailai román esküszék által fölmentettek.

Carlita lázadás végvonaglásban van, a lázadók folyton vereséget szenvednek.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, május 16-án

— Marosvásárhelyről lapunk bezárta: vosszük a következő táviratot: Mint-hogy a marosvásárhelyi bizottsága, május 15-iki ülésében a „Magyar Polgár“ 109. számában megjelent ama ráfogást: mintha a május 12-iki zavargás általa előre szerveztetett volna, már visszautasította: ennél fogva Gróf Tholdalagi Victor a párt alelnökségéről való lemondását visszavette. Filep Albert, párt elnök.

— Muzeum-megnyitása. Május 20-dikától: u. m. hétfőtől kezdve az erd. orsz. muzeum gyűjteményei a látogatók számára nyitva lesznek. A természetiek és régiségek tára egyaránt vasárnap d. e. 10—1 óráig, hétfőn d. e. 9—12 óráig és d. e. 3—6 óráig. Kolozsvár, máj. 15. Brassai Sámuel, m. igazgató.

— A rom. kath. lyceumi ifjúság ma reggeli 7 órakor vig zenével, rózsák kedélyvel és vidám lobogó nemzeti zászlókkal vonult ki májusi ünnepélyének nem éppen közelben levő színhelyére, a „Törökvasútra.“ A napsugár és tiszta boltzata biztosítani látszik, hogy felbővel nem fog árnyat vonni az ifjúság szép ünnepére.

— A fürdőidény városunkban is megkezdődött, mint ezt egy falragasról olvassuk, az első lépést a „Diana fürdő“ igazgatósága tette. Ez uszoda közel fekvésénél s azon körülményénél fogva, hogy vízmedencéjének tartalma a közellevő Szamos ágyából naponként friss hullámokat nyer: a többi fürdő intézetnél a szabad-fürdőre nagyobb előnyöket nyújt s így ajánlatunk szinte felesleges.

— A lapunkban jelzett regatta ünnepély tegnap számos nézőt vonzott a sétatéri partjaira. A színes lampionokkal ünnepélyesen kivilágított csónakok és sandolinokban a bájos nem legszebb virágai dílek, férfiakkal vegyes, kik katonazene mellett izmos karokkal ezverték néhánykor körül a tavat. A fényárban uszó ingó járművek csoportosítása valóban festői látványt nyújtott. A ritka szép regatta ünnepélyt a szigeten vidám lakoma fejezte be.

— Berzenczey László kiáltványa. Egy nyomtatványt kaptunk Váradról, mely így hangzik: „Nyílt szavak az erdélyi országos baloldali gyűléshez! Eljöttek önök, hogy felzaklassák a Székelyföldet; szövetkeztek a székely és magyar minden ellenségeivel, hogy magukat a miniszteri székekbe emeltesék; Pestről, Biharból és Isten tudja honnan ide rohantak, hogy azon keserű jövőnek, melyet készítenek e hazának, a székely népet tegyék ki leginkább. Eljöttek önök, hogy Magyarhonnak Erdélyi uniója mellett, külön

szakadva egy erdélyi baloldali zárt zug-gyűlést tartsanak. Hallják meg az urak! a székely népgyűlésekben akkor volt már nekem helyem és szavam, midőn legnagyobb része önöknek még anyja tejét szívta! Maros-Vásárhely, mely a Székelyföld fővárosa, a 48-ki nagy események gyűpontjává én emeltem! e várossal együtt miránk volt ezen események után a felelősség is, és e felelősséget én s a város éreztük meg évtizedeken keresztül a leg-súlyosabban! Okultam a multakban s ezen eseményeket hivatlanok által megújítottai kö-zömbösen nem nézhetem; méltán jajdulok fel önök eljárása miatt, s határozottan tiltakozom minden itt ezután teendő igazságaik ellen, annyival is inkább, mert önök engemet gyűlé-sükből kizártak s közáporral fogadtak, mert félték az igazságtól, melyet elmondandó valék. Én nem harcolnai mentem, sem azon derék székelyek, kik velem együtt önök által kizár-tattak, s midőn megtámadattunk — vissza-vonulánk. Hanem ne higgyék, hogy legyőzték; föl fogom még egyszer emelni szavamat a szé-kely nemzet mellett, s nem fogom elnézni összedugott kézzel, hogy önök addig házalja-nak őseim földjén, míg nemzetemet olyan nyom-orúságba vezetik, melyből megmenteni aztán nem tudják. Most rajtam van a sor, hogy hosz-szas hallgatásom után ismét szóljak, s ha védtem a nemzetet, midőn idegenek támadták meg; védeni fogom most, midőn önök a test-vérharcot megkezdették és székely testvéreiket követ dobáltatták! Maros Váradról, 1872. május 12-én. Berzenczey László.

— Historia pragmatica. A pesti el-lenléki lapoknak többek közt azt táviratozták Marosvásárhelyről, a máj. 12-diki botrányról, hogy a „kormánypart támadó hadát br. Bánffy Dezső verte vissza.“ A hely színéről, való-sínleg nem valami béreuz kormányparti által küldött e telegramm most utólag, úgy látszik, nem talál be a „Magyar Polgár“ pragmatica históriájába, mert a tegnapi számban innen Kolozsvárról kikorrigálja a vásárhelyi tudósítás e részét s megtagadják ez állítás igazságát. Így csinálják nálunk a históriát.

— Követjük mi is a jó példát. Teg-napi lapunkba közölt vásárhelyi levelünk e gyű-lés „gyér éjénai“-ról szól. Megenged t. leve-lezőnk, ezt már köve hiszűk el neki. Mert az a gyűlés, melynek naplójában (a „M. Polgár“ III-dik sz.) ez áll: Simonyi Lajos b. (a szó-székre lép. Elénk, hosszas helyeslés.) — mely a szószékre lépést is helyesléssel fo-gadja: az bizony úgy megéljenzt minden frázisokkát, miben pedig szükség ugyancsak nem volt, hogy csak győzték legyen szuszszal.

— Felolvasások Svédországban. magyar dolgokról. Mint a svéd lapok írják. Egyes ur az ottani városokban érdekes felo-lvasásokat tart Magyarországról, és pedig nagy érdekeltség mellett. A „Bohusläns-Tidning“ dicséri mind az előadást modort, mind pedig a felolvasó könnyűségét, melyen az ismerte-téseket előadja. Közélebb Noderalában érte-kezett I. Lajos koráról. Ez előadás utórézében — úgy mond a nevezett lap — Egyes ur nagyon eleven és érdekes képét ecsetel az on derék nép erkölcsének és szokásainak, mely-lyel most jobban megismerkedünk. Ugyanazon hírlap április 19-iki számában elbeszéli, hogy Egyes ur a következő előadásaiban Magyarország háboruit rajzolta a török tulsuly hatalommal hogy azután az 1848-iki eseményeket, s végre Magyarország mai politikai igyekezetét és ál-lását fejtegette.

— A Maros-Ludason építendő r. cath. templom javára, 1872. április hó 2-án rende-zett tánczvigalom jövedelmének kimutatása. Az összes bevétel 249 frt 10 kr. (beleszámítva a felülfizetéseket is.) Az összes kiadás 171 frt. 30 kr. Maradt tehát 77 frt 80 tiszta jöve-delem. Felülfizettek: esperes tiszt. Krisán Ba-zil ur 2 frt. T. Krisán Sándor ur 1 frt. T. Száva Gábor ur 3 frt. T. Balla Anna urnő 1 frt. T. Albert György ur 1 frt. T. Ujvárosi Péter ur 1 frt. T. Kovács Elek ur 1 frt. T. Száva András ur 2 frt. Mts. Ugron György ur 1 frt. T. Bedőházi János ur 1 frt. T. Ba-ruch Jeremiás ur 5 frt. T. Serbán Sándor ur 5 frt. T. Balla János ur 1 drb arany. T. Bal-la Péter ur 2 frt. T. Imrich József ur 5 frt. T. Molnár Károly ur 2 frt. T. Huszár József ur 3 frt. T. Filep Neuschlos 1 frt. Radnótról egy valaki 5 frt. T. Vass Antal ur 3 frt. T. Foszezig Hugó ur 5 frt. T. Csanádi Sándor ur 2 frt. T. b. Splényi Antal ur 3 frt. T. Szylveszter Gami ur 2 frt. T. Zsigmond Já-nos ur 1 frt. T. Dohy Sándor ur 2 frt. T. Pátrubán Miklós ur 10 frt. T. Pátrubán Ger-gely ur 5 frt. T. Hancz Pál ur 2 frt. T. Kecskeméthy Samu ur 2 frt. T. Szabó Sín-dor ur 3 frt. T. Péter József ur 2 frt. T. Császár Sámuel ur 3 frt. T. Császár Lajos ur 1 frt. T. Segesdi Jánosné urasszony 2 frt. T. Deák Sándor ur 1 frt. T. Tureza Emmánuel urnő 2 frt 20 kr. Márk testvérek 1 frt 10 kr. T. Nuricsán Gergely ur 2 frt. Egy valaki 1 frt. T. Papp Emmanuel ur 2 frt. T. Kubacsek János ur 1 frt. T. Duha Joachim ur 2 frt. T. Papp Mihály ur 2 frt. T. Veress Ignác ur 1 frt. T. Szentpéteri Dávid ur 2 frt. T. Zachariás Ignác ur 3 frt. Excell. Fogarassy

Mihály püspök 10 frt. Tisztelendő Kovács Ig-nác kanonok ur 5 frt. Tisztelendő Nagy Im-re kanonok ur 4 frt. Tisztelendő Pylmajer Marcel plebános ur 1 frt. Mely szives felül-fizetéseikért forró köszönetet mond Maros-Lu-dason 1872. május 12. a bizottmány nevében Harmath Lajos, b. jegyző.

— A képzőművészeti kiállításon Than Mórnak egy nagy oltárképe van, mely az olajfák hegyén imádkozó Krisztust ábrázolja, az előtérben alvó tanítványokkal; jeles mű, Orlaytól is van egy kép Coriolán, midőn anyja kérieli Róma kapui előtt. Révész György „imádkozó leányt“, Madarász Viktor tanulmány-főt (Dózsa Györgyöt) Valentini pénz olvasó czi-gányfiut, Schweninger „tiszai tájnézetet“ Gerhard pedig magyar életképeket állítottak ki. Az Eszterházy-féle kézzrajzok közt sok becses darab látható, köztük Michel Angelo nagyhi-rű utolsó itéletéhez egy tollal készített tanul-mány.

Bismark herceg betegsége a „La Lan-cette“ című orvosi szak közlöny szerint, tar-tós almatlanságban nyilvánul.

— Halálozás Zabolai gr. Mikes Istvánné, született lengyelfalvi báró Orbán Klára közlebb hunyt el 83 éves korában Bolgárszegen. Erdély kitünőbb családjainak egyike veszté el az elhunyt ban legidősb nőtagját, kinek ravatalát számos ismerős, rokon és jó barát vette körül. Az el-hunyt aggnő a Bornemisza, Barscai, Moser sat. családokkal is közel rokonságban volt.

— Mizsey Endre, a pesti nemzeti szin-ház régi buzgó orvosa e hó 13-án, hosszas belbetegség után meghalt. A boldogult szívvel lélekkel ez intézethez tartozott s annak valódi hű családtagját képezte. Szerette a művészetet s a művészeket egyiránt; művelt, tapasztalt, világot látott férfi, lelkiismeretes orvos és jó hazafi volt. Vidám kedélyét az utolsó hó, mely-ben folyvást betegeskedett, törte meg. Béke poraira.

— A földrajzi társulat Pesten vasár-nap az akademiái termekben megalakult, mi-után már is 250 rendes s három alapító tagja van, s id. elnöké Hunfalvy Jánost, titkárrá pedig Berecz Antalt választotta.

— A julius havában Londonban tar-tandó nemzetközi kongressuson, mely a jelen-leg alkalmazásban levő börtönrendszer javítását fogja megvitatni, az igazságügyministerium ma-gát, mint a „P. N.“ hallja, Székely Ferencz jogtudor, jelenleg pesti kir. főügyési helyettes, előbb igazságügyminiszteri titkár és börtön-ügyi előadó által fogja képviseltetni.

— A bécsi Wagner-hangverseny mint-egy tizenhat ezer forintot jövedelmezett tisztán. A zenegylet palotájának díszterme a nagy helyiárok daczára tömve volt, s két nappal a hangverseny előtt már álló helyet sem lehetett kapni. Bécs, mely tíz év előtt még kevés ro-konszenzussal, sőt mondhatni gunyos bizalmat-lansággal kísérte Wagner törekvéseit, egészen megváltozott s oly nagy foku kitüntetésekkel fogadta a „szabad első drámai zenészt“, mi-nőkben ott még kevés művész részesült. Mi-dőn az emelvényen megjelent, szűnni nem akaró tapsvihar s óriási babérokoszorúk düdöltek Wagner igen higgadtan vezényelt s míg a próbákon kézzel-lábbal dolgozott, a hangver-senyben nyugalommal vezényelt. A műsor el-ső részét Beethoven hósi symphoniája képezte oly mesteri előadással, minőt csak oly vezény-lőtől várhatni, ki egészen bele éli magát a költő szellemébe. A többi zenemű mind Wa-gner szerzeménye volt. Köztük először is a Tan-nhäuser új bevezetése. Majd „Tristán és Izoldé“ előjátékát és zártételét, végül pedig „Wotan bucsuját“ adták elő. E szerzeményben eddig ismeretlen diadalát ünnepli a hangfestés. Mi-dőn végső részét játszik, künn az ég is meg-dördült, s a zenemű utolsó viharos tétéleiben a dobok a külső vihar menyörgéseivel olvad-tak össze. A zene és ég villámai egyszerre cikáztak. Wagner kit előadás végével többször kihívták, nem is mulaszthatá el, hogy köszönő beszédében e műre vonatkozást ne tegyen; körülbelől így szólt: „Midőn a görögök vala-mely nagy munkához fogtak, Zeust megkérték, hogy kegyének jeléül küldje le a föld villámját hozzájuk, ő (Wagner), ki ügytársaitól segítve azon fáradozik, hogy a német nemzeti művé-szetnek Baireutban tűzhelyét alapítson, e villá-mot a tervbe vett mű sikerülésének előjele gyanánt tekinti. Szavainak roppant hatása volt. Sokan színesziesnek találták, de azt minden-ki elismerte, hogy egy, ki idealismus korunk-ban sem árt.

M.-vásárhelyi apróságok.

Az első baloldali fejske, mely városunk-ba érkezett, Bakcsi Ferencz volt. A béreuzs-haza e szültötte nem fég elment mint hon-gyermekek, s hazajött mint honatya-je-lőlt. Hamar fejlődik a saláta.

Jókai azon illusióban ringatja magát: hogy Bakesiban valami nagy baksics-sal ajándékozta meg a hazát (baksicsnak nevezik keleten a borra való kisebb adományokat).

Báró Simonyi Lajos időzőltte a gyűlést a pesti baloldali nagygyűlésben. Egyebet vár-

tunk tőle. Azon reményben voltunk, hogy Si-monyi nagy hírv atyja, a „legvittebb huszár“, példájára, a haza köz ellensége: a szőbalok közé rohan s merész bravour-al kivágja onnan szer-enesétlen polgártársainkat kiket, Kovács Áron oly szépen bele kalauzolt a Lázár-mocsárba.

A Tisza-Madarász-mameluk seregben volt egy férfi, ki nyiltan ki merete mondani, hogy a tizenkettődik törvényezikk eltörlésére nem jött el az idő és alkalom. De Horváth Gyula bátor fellépése falra hányt borsó volt. „Fénye-sen megczáfoltatott“.

Kovács Áron ezt az érvekkel támogatott nagy oratiót mondotta el Horváth Gyula ellen: „Rosz, le vele.“ (Ennyiből állott a gyűlések folyama alatt tartott szűz beszéde.)

Ifj. gr. Bethlen Gábor következő nagy argumentumokkal tette tönkre Horváth Gyulát: O vadász ember, a miért szereti a nyulat ki-ugorva látni a bokorból; Horváth Gyula e föl-lépésében azt látja: hogy egy kormánypárti nyul ugrott ki a baloldali bokorból. — Minő erős érvek! — Ha a nemes gróf az erdőn is oly szerencsés vadász, mint a politikában: ak-kor sok v a d d a l gazdagíthatja konyháját.

Lázár Ádám beszéde nyerte el a legna-gyobb applausust; beszéde nem állott egyéb-ből, mint az alkotmányos kormány tekintélyé-nek sárba rántásából. Bezzeg meg volt eléged-ve egykoron a Bach kormányával.

A kolozsvári piaci-árjegyzék május 16.

(alsó ausztriai mérő középar).

Tisztabúza 6 frt 18 kr. Elegybúza 5 frt 4 kr. Rozs 4 frt 50 kr. Árpa 2 frt 62 kr. Zab 1 frt 70 kr. Török-búza 4 frt 90 kr. Pi-tyóka 2 frt 70 kr. Marhaus fontja 26 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Május 16-án 5¹/₂ Metaliques 100 fr 64.45
Kamat —. 5¹/₂ Nemzeti kölcsön 100 frt. 71.75. 1860. Kölcsön 102.50. Bankrészvény 830. — Hitelintézeti részvények 327.25. London 10 ft. st. 113.—. Ezüst 110.75. Cs. kir. arany 5.39. Napoleonkor 8.97.⁵/₁₀. Urbéri kötvények: Magyarországi 82.—. Temesi 79.—. Erdélyi 79.—. Horváthországi 84.—.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

Nyiltér*)

Fried Adolf urnak helytt.

Önök Kövály L. ur ellen e lap tegnap-előtti számában emelt rágalmozó kifejezésére kinyilatkoztatom, hogy a kérdéses „ideiglenes szerződés“ Kövály urnak nem áttekintés vé-gett adta át, s azt, mint a végleges szerződés megírásához szükséges okmányt, többek előtt, az ön jelenlétében és beleegyezésével mint in-tézeti igazgató vettem által. Azon időben köz-tünk egyetértés lévén, sem Kövály ur, sem az ön részéről az átvétel és átadás körül rosz akarat fen nem foroghatott. Azt pedig, hogy azon szerződés a temetkezési egylet ön által való alapítását bizonyítaná, valótalannak kell nyilvánítanom, mert a kérdéses intézet felállí-tására a hatósági engedély nekem egyedül adatott.

Kolozsvárt, máj. 15. 1872.

B o g d á n I s t v á n.

PERL fogorvos Bécsből,

még csak e hó 25-éig marad Maros-Vásárhelyt a Pest várossa című vendégében.

Rak mesterséges fogakat és fognyomatu fogsorokat minden fájdalom és foggyökerek eltávolítása nélkül, minden fogorvostani műt-teket kimélettel visz végbe.

Idegenek névjegyzéke

Biasini szállodájában Kolozsvárt, máj. 16-án.

Hantz Pál birtokos M.-Ujvárról, Márc János kereskedő Szathmárról, Mark Samu fo-gadós Dézsről, Br. Horváth Samu Dézsről, Ba-logh Gyula birtokos Püspök-Ladányról, Szilá-gyi Albertné özvegy M.-Vásárhelyről, Zodig Lajos birtokos Erdő-Sz.-Györgyöl, Ignácz Ká-roly ref. lelkész B.-Hunyadról, Kilyén Samu szolgabíró Nagy-Valkóról, Heinrich Ernő birtokos Dézsről, Lázár Ferenczné birtokos Ördög-kutról, Nagy Jakab birtokos Dézsről, Dankó Gyula orvos Szebenből, Csiki Józsefné birtokos Katzkoról, Cupesa Samu káplán Knepsán, Bil-tze István kanonok Marmaroszigetről, Pável Mi-hály kanonok Sz.-Ujvárról, Zabulik László ke-reskedő Szathmárról, Rendes József kereskedő Pestről.

*) E rovat alatt közölttéért csupán a sajtóha-tóság irányában vállal felelősséget Szerk.

Hirdetmény.

Melynélfogva alóírtak ezennel tisztelettel tudatjuk a nagy érdemű közönséggel, hogy a szabadalmazott „HAZA” élet- és az „UNIO” tűz- és jég-kár elleni biztosító Bank társaságokak „ERDELY” részére (Brassó várossát kivéve) főügynökévé t. ez. **HELFFY ADOLF** ur neveztetett ki.

A „Haza” és „Unio” biztosító bankok.

Fent megírt hirdetmény következtében közhírré teszem a helybeli és vidéki tisztelt közönségnek, hogy mind azok, kik az említett két biztosító Banknál **életöket, vagy javukat biztosítani óhajtják**, egész bizalommal hozzám folyamodni méltóztassanak.

Egyszersmind felszólítom mindazon egyéneket, kik említett két biztosító társaságnál akár itt helyben, akár pedig vidéken **mint ügynökök kívánának működni**, ebbéli szándékukat személyesen, vagy bérmentes levél által további utasítás végett szíveskedjenek engem fölkeresni. Oly egyéneknek, kik e téren már működtek, vagy kellő jártassággal bírnak, mások felett előnyök leendő.

Kolozsvártt, május 13-án, 1872.

HELFFY ADOLF,
főter 544 ház szám.

„Wiener Commissions-Bank“

VÁLTÓIRODÁJA

— Kohlmarckt, 4-dik szám —

kibocsát

vétel-jegyeket

az alább feljegyzett sorsjegy-csoportokra, s ez összeállítások már azért is a legelőnyösebbek közé számíthatók, mert minden ily vételjegy tulajdonosának alkalom van adva, minden fő- és melléknyereményt egyedül megnyerhessen s ezen kívül

aranyban 30 frank és bankjegyen 10 forint kamatban részesülhetni.

A. csoport (EVENKÉNT 16 HUZÁS) Havi 10 forint részletfizetés. — Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő következő 4 sorsjegyet kap:

egy 5%-os 1860-ki 100 forintos államsorsjegyet. Főnyeremény 300,000 frt. s a sorozatos sorsjegy 400 forinttal visszaváltatik,

egy 3%-os török császári 400 frankos államsorsjegyet.

Főnyeremény 600,000, 300,000 frank való-ágos aranyban.

Egy hrcg. braunschweigi 20 talléros sorsjegyet.

Főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül,

egy insbrucki (tyróli) sorsjegyet. Főnyeremény 30,000 forint.

B. csoport (EVENKÉNT 13 HUZÁS) Havi 6 forint részletfizetés. — Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő következő 3 sorsjegyet kap:

egy 3%-os török császári 400 frankos államsorsjegyet. Főnyeremény 600,000 frank való-ágos aranyban,

egy hrcg. braunschweigi 20 talléros sorsjegyet. Főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül,

egy szász-meiningeni sorsjegyet. Főnyeremény 45,000, 15,000 frt. délnémet ért.

Vidéki megrendelések pontosan és utánvét mellett is eszközölhetnek. — Nyeremény-lajstrok a húzások után bérmentesen — ingyen küldetnek meg. (149) (18-30)

FEHÉR MELL-SZÖRP

(weiszer Brust-Syrup)

több egészségügyi hatóságok s tisztí főorvosok által igazolva,

mindennemű időült köhögések, mellfájások, nátház, elévült rekedtség, torokbántalmak s tüdő-elnyálkásodás ellen eddig még kielégítő siker nélkül soba nem használtatott! — Ezen szörp mindjárt az első használatnál feltűnőleg jótékonyan hat, — különösen **görcsös köhögés és számarhurtnál**; elősegíti a nehéz s megaludt nyálkakiköpést, a gégeingert azonnal enyhíti, s rövid idő alatt eltávolítja minden, — még az oly heves és gonosz **asztkörköhögést is, s a vérhányást.**

Egy kisebb üveg 60 kr., nagyobb üveg 1 frt.

Mayer G. A. W., gyáros Breslauban.

Kapható: **Kolozsvártt, Binder K.** gyógyszerésznél belső monostorutca a Redout során. Sz. Udvarhelyt: Veress Ferencz urnál.

Kiházasítási biztosítás.

Az áltunk képviselt kiházasítási egyletek azon kedvezményt nyújtották, hogy azokra nézt, kik Erdélyben januárius és februárius havában iratták be magukat, a könyv kiváltásig lefolyt időt a házassági bejelentésre kívántató egy hónap gyanánt számították be: tudomásra kívánjuk hozni, hogy ezen kedvezmény folyó hó végével **megszűnik**, s a kik e hónapon túl váltják ki **könyveiket, vagy iratják be magukat**, azon szabály, hogy azok **házassági bejelentése a beíratástól egy hónap, s a biztosított összeg kifizetése attól három hónap múlva** következik be — szabályszerűleg életbe fog lépni.

Fő- és al-ügynöki ajánlkozások folyvást fogadtatnak. Kolozsvártt, május 13. 1872

A képviselőség.

Iroda: nagy-piacz Tauffer-ház.

Az erdélyi pincze-egylet irodája, mint a vegyes kereskedések, vasárnap és ünnepnap is nyitva van;

hétköznap d. e. 7—1 óráig; d. u. 3—8 óráig.

A mit a t. ez. közönség tudomására hoz az

igazgatóság.

Hirdetmény.

A Kolozsvár sz. kir. városi pálinka korcsmárlási jog alóírt haszonbérője ezennel köztudomásra juttatja, hogy a helybeli, valamint a vidéki közönség kívánalmainak megfelelő és különösen a **városi közönség előnyére** oly gazdálknak, a kik mezei napszamosak és más napibér mellett használandó egyének részére gabona-pálinkát és szeszt fogyasztanak, azt ezuttal jutányosabb árban fogja kiszolgáltatni.

A fennálló gyakorlat szerint a közönség kötelezve van a haszonbérő kizárólagos jogához magát alkalmazni és csak 5 erdélyi vedret és azon felüli mennyiségben pálinkát vagy szeszt mástól, mint haszonbérőtől vásárolni.

A t. közönség óhajításainak engedve, haszonbérő indítatva látja magát a gabona-pálinkát és szeszt a **fennírt czélra 1 = egy vedrenként is** a helybeli és vidéki közönségre nézve különböző árfeltételek mellett, bel-monostorutczai 192. sz. alatti és külső-monostorutca végén a vámsorompó melletti raktáraiból az alábbirt feltételek mellett jutányos árakban kiszolgáltatni, u. m.

Helybelieknek,

csak a bel-monostorutca 192. sz. alatti raktárból:

5 veder gabona-pálinka 17—19 fok. 10 f. 50

1 „ „ „ „ „ 3 ft. —

1 „ szesz 22—24 „ 4 ft. —

1 „ „ erős 36—38 „ 6 ft. 80

Nagyobb mennyiségben a rendes fok-szerinti **legolesobb** piaci ár-folyamban.

Az 5 vedrenként és azon felüli t. vásárlók figyelmeztetnek, hogy oly mennyiséget többeknek magok között felosztani meg nem engedtetik.

Vidékieknek,

a b.-monostorutca 192. sz. alatti raktárból, bármely vonalon kivihető:

1 veder gabona-pálinka 17—19 fokos 3 ft.

1 „ szesz 22—24 „ 4 ft.

1 „ „ erős 36—38 fokos

6 frt 80 kr.

5 vedret megütő és azt meghaladó

menyiségben a rendes fok szerinti

legolesobb piaci ár-folyamban.

Finom szilva-pálinka.

1 kupa 1 frt 10 kr.

1 veder 8 frt — kr.

5 „ és azon felül vedre 5 frt 50 kr.

Közönséges szilva-pálinka.

1 kupa — frt 85 kr.

1 veder 6 frt — kr.

5 „ és azon felül vedre 4 frt — kr.

Seprő-pálinka.

1 kupa — frt 85 kr.

1 veder 6 frt — kr.

5 „ és azon felül vedre 4 frt — kr.

Finomabb rozsolisok,

mint rostopchin, magyar-keserű és fenyőviz

1 kupa 1 frt — kr.

1 veder 7 frt — kr.

5 „ és azon felül vedre 6 frt — kr.

Finom rozsolisok,

mint kömény, narancs, fodorminta és

baraczkmag

1 kupa — frt 70 kr.

1 veder 5 frt — kr.

5 „ és azon felül vedre 4 frt 50 kr.

Középszerű rozsolisok.

100 darab 1/4 kupás üvegekben

üveggel együtt . . . 14 frt — kr.

100 darab 1/4 kupás üvegekben

üveg nélkül . . . 10 frt — kr.

1 veder 3 frt — kr.

5 „ és azon felül vedre 2 frt 50 kr.

Vidékieknek,

külső-monostorutczai, a vámsorompó melletti raktárból, csak azon a vonalon kivihető:

1 kupa gabona-pálinka — frt 24 kr.

1 veder „ . . . 1 frt 92 kr.

1 kupa szesz . . . — frt 36 kr.

1 veder „ . . . 2 frt 88 kr.

Finom szilva-pálinka.

1 kupa — frt 56 kr.

1 veder 4 frt 48 kr.

Seprő-pálinka.

1 kupa — frt 56 kr.

1 veder 4 frt 48 kr.

Megjegyzés: A pálinka korcsmárlási jog megóvása tekintetéből szükséges ellenőrzés végett a **helybeliek** által napszamosok számára a gabona pálinka és szesz vásárlása egy a haszonbérőiség irodájában váltandó kézi könyvecske használása mellett történhetik.

A külső-monostorutczai raktárból az ott megállapított olcsóbb árak mellett az ital csak oly vidékieknek szolgáltat ki, a kik **esupán a monostori útvonalon távoznak a városból**, de onnan a városra vissza hozni, vagy más vonalon keresztül vinni az italt, meg nem engedhető, a mi, ha ilyennemű vissza élésen bár ki rajta kapának, mint a haszonbérőiség jog áthágási tárgyának tekintetik és annak értelmében az illető büntetés alá vonatik, figyelemztetvén a t. közönséget, miszerint a ki ezen itt kijelölt raktárból pálinkát, vagy szeszt vásárolni óhajt, úgy tekintetik, hogy a pálinka haszonbéri jog áthágására vonatkozó a városi közg. tanács által m. évi Junius 20-kán 3057 — 1871 tan. szám alatt megerősített és ugyan azon nap kibocsátott hirdetményben foglalt 4., 5. és 6. pontokban körülírt büntető eljárásoknak minden ellenvetés nélkül belee gyezőleg aláveti magát. Oly vidékieknek azonban, kik az italt a bel-monostorutczai raktárból, az ott megszabott árak szerint vásárolják, a városból kivitel bármelyik vonalon is megengedtetik.

Vidékiektől posta útján tett megrendeléseket mindennemű szesz italokra az itten feltett legolesobb árak mellett pontosan teljesítendek.

Végül tudatni óhajtom a helybeli és vidéki nagybani szeszvásárló t. közönséggel, miszerint a közönséges szeszen kívül a finomítottból is (rectifcált) itt helyben jelentékeny raktárt tartok, és bár mely szeszgyárral versenyezve a legjutányosabb fok szerinti árakat szabandok. — Ebbeli megrendeléseket minden időben gyorsan és pontosan teljesítendek.

Kolozsvártt, 1872, május 1-én.

KISS SÁNDOR.